

Skulptura "Prozor" u Zagrebu.

Godine 1991. Vera Dajht-Kralj radi skulpturu "Prozor" u parku između Tkalčićeve i Kožarske ulice u Zagrebu. Riječ je o statičnoj ženskoj figuri ozbiljna lica, naslonjenoj na prozorski okvir otvorenih krila. Ona je smještena na simboličnoj lokaciji na kojoj se nekoć nalazila jedna kuća – stradala i nestala tijekom bombardiranja u Domovinskom ratu, kako bi se sačuvala uspomena na nju. Ozbiljnost teme i skulptorske izvedbe umanjena je figurama dviju ptica, koje uočavamo u ženinoj kosi i na prozorskom okviru kao ukras.

Kako su ptice oblikovane? Primjećujete li neku razliku u odnosu na cjelokupnu skulpturu?

Što ptice ovdje simboliziraju, zašto kiparica uvodi taj motiv?

Info kutak.

1. Što je javni prostor, a što umjetnost u javnom prostoru?

2. Znete li neke primjere u Zagrebu?

3. Je li umjetnost u javnom prostoru važna i zašto?

LITERATURA:

Ana Kršinić Lozica, Izvan vidljivog: javna plastika Vere Dajht-Kralj, Zagreb: Živi Atelje DK, 2018.

IZVEDBA:

FORMART, vl. Ivana Završki
Živi Atelje DK, Zagreb
2023.

Program je financiran sredstvima [Ministarstva kulture i medija RH](#).

PARTNERI:

POSCA

euromtrade
kad trebat' je

Skulpture oko mene

Skulptura u javnom prostoru.

Verine skulpture u javnom prostoru.

Kako su oblikovane ove skulpture? Što im je zajedničko, a što ih razlikuje?

“Reljefi za interijer kino dvorane Kazneno-popravnog doma za žene”, Slavonska Požga, 1963.

O važnosti prostora.

Prostor u kojemu je skulptura postavljena ravnopravno sudjeluje u oblikovanje i doživljaju skulpture kao cjeline, a pritom je važno razmisliti o nekoliko odnosa: odabrane lokacije i skulpture (koliko će mjesta fizički zauzimati ili, primjerice, kakvo će biti umjetničko rješenje) te komunikacije same skulpture s okolinom i prolaznicima, odnosno samog korištenja toga prostora. Kod mnogih je rješenja zato važna suradnja umjetnika i arhitekta.

Kako postavljanje skulpture utječe na doživljaj prostora i komunikaciju s okolinom? [Ovdje istraži temu.](#)

“Oblik rođoslovja”, prijedlog za skulpturu u Vrnjačkoj Banji, 1981.

Spomenik “Makaranka” u Makarskoj, crtež, 2005.

“Moreplovač” u Savonj, Oltrelembro (Republika Italija), skica, 2001.

Prostor u skulpturi.

Promišljajući o odnosu skulpture i prostora, Vera donosi dva zanimljiva rješenja, koja susrećemo u prijedlozima za javnu plastiku, ali i u drugim skulptirskim primjerima, kao i u crtežima i nakitu. Riječ je o smještaju figura unutar arhitektonskih ili geometrijskih oblika te uvođenjem prostora u unutrašnjost figure. Prvo rješenje obuhvaća, primjerice, figure unutar kvadratnih i pravokutnih oblika, poput prozorskih okvira. Drugo rješenje Vera razvija 1990-ih i 2000-ih godina. Tada figure sadržavaju šupljinu najčešće u trupu, unutar koje se nalazi druga figura. Tako skulptura djeluje kao arhitektonski prostor u malom, naglašenih nadrealističkih obilježja.

Koje još primjere javne plastike u Zagrebu poznajete?

Kako se tretira **prostor** oko njih?